

Zorginstituut Nederland

201902022

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer ¹
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg I
Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2020014541

Datum 25 maart 2020
Betreft Definitief advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2019060144

Onze referentie
2020014541

Uw referentie
201902022

Uw brieven van
28 november 2019 en
3 maart 2020

Geachte heer ¹

U hebt op 28 november 2019 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van het communicatiehulpmiddel Vibe® ten behoeve van verzekerde.

In het voorlopig advies van 20 januari 2020 raadde het Zorginstituut u aan om het verzoek af te wijzen. Het Zorginstituut was van mening dat de Vibe® niet kan worden beschouwd als aangepaste hardware, waarbij er sprake is van een relatie tussen de specifieke eigenschappen van de Vibe® en de functiebeperkingen van verzekerde zoals bedoeld in de regelgeving.

Uw commissie heeft op 3 maart 2020 het verslag van de hoorzitting en aanvullende stukken aan het Zorginstituut verstuurd met het verzoek om een definitief advies.

Het Zorginstituut heeft met zijn medisch adviseur het verslag van de hoorzitting en de aanvullende stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Geen aangepaste hardware

Het Zorginstituut kan niet tot de conclusie komen dat de Vibe® aangepaste hardware betreft. Zoals ook aangegeven in het voorlopig advies: voor zover de software alleen kan draaien op de Vibe® is dit niet gelegen in noodzakelijk daarvoor aan de functiebeperkingen aangepaste hardware, maar in licenties/afstemming hardware-software. Dat is geen reden om te spreken van aangepaste hardware. Ook maakt dit niet dat de hardware en software als één geheel moeten worden gezien. Uit de toelichting op de regelgeving volgt dan ook een duidelijk onderscheid tussen hardware en software.

Het meeleesscherf is weliswaar een toevoeging die handig en gebruiksvriendelijk is, en die voor verzekerde voordelen biedt in een rumoerige omgeving, maar dit betreft een extra voorziening, die niet behoort tot een noodzakelijke aanpassing aan de functiebeperkingen van de verzekerde als bedoeld in de regelgeving (compensatie van beperkingen in het spreken).

Ook de andere, in de technische gegevens genoemde, specificaties¹ (waaronder afmetingen en gewicht, geïntegreerde speakers, ingebouwde camera en als systeem een Intel Pentium processor, DDR4 werkgeheugen, SSD opslag en Windows 10 besturingssysteem) zijn niet per se aanpassingen die gerelateerd zijn aan de functiebeperkingen als bedoeld in de regelgeving. Hetzelfde geldt voor de luidsprekers met luider volume tot 80 dB² en de 5080mAh accu. Verder is het capacitieve aanraakscherf een type scherm dat (tegenwoordig) algemeen gebruikelijk is.

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Datum
25 maart 2020

Onze referentie
2020014541

Definitief advies

Uit het verslag komen geen feiten of omstandigheden naar voren die het Zorginstituut aanleiding geven het voorlopig advies te herzien.

Hoogachtend,

Hoofd afdeling Zorg

¹ <https://rdgkompagne.nl/communicatiehulpmiddelen/dynamische-systemen/vibe>

² NB vanaf 80 decibel (Arbonorm) is een geluidsvolume dusdanig hoog dat deze gehoorschade kan veroorzaken.

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg I I

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2020002994

Datum 20 januari 2020
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2019060144

Onze referentie
2020002994

Uw referentie
201902022

Uw brief van
28 november 2019

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 28 november 2019 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van het communicatiehulpmiddel Vibe® ten behoeve van verzekerde.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzekerde aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Geschil (korte weergave)

Verzekerde is een in december 2015 geboren jongen met een erfelijke spierziekte congenitale myasthenie (CMS). Hij ademt door een tracheacanule, is afhankelijk van sondevoeding en hij wordt 's nachts - en als hij verkouden is ook overdag - beademd met een thuisbeademingsmachine. Door zijn canule in combinatie met zijn beperkte kracht kan hij niet praten. Verder laat hij tekenen zien van een autisme spectrum stoornis (ASS).

In zijn dagelijkse communicatie maakt hij gebruik van gebarentaal, maar deze communicatie gaat moeizaam. Verzoeker wil dat verweerder ten behoeve van verzekerde de aangevraagde Vibe® met Aloha software vergoedt.

Verweerder wijst de aanvraag af. Verweerder zegt bereid te zijn om de Aloha

software te vergoeden maar niet de Vibe®. De Vibe® betreft volgens verweerder algemeen gebruikelijke hardware.

Zorginstituut Nederland
Zorg II

Juridisch kader

Polisvoorwaarden

In artikel 'Hulpmiddelen' van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op hulpmiddelen zorg omschreven, met verwijzing naar de Regeling zorgverzekering (Rzv) en het Verzekeringsreglement, behorende bij de zorgverzekering. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zvw is bepaald.

Regeling zorgverzekering (Rzv)

"Uitwendige hulpmiddelen gerelateerd aan en ter compensatie van beperkingen in het spreken" vallen onder artikel 2.6, onderdeel s, van de Rzv.

Toelichting op de Rzv

Volgens de toelichting op de Rzv vallen onder deze categorie hulpmiddelen onder meer letter- of symbolensets en- borden en draagbare communicators (zowel voor schrift als spraak). Er bestaan twee verschillende technieken voor opslag en uitvoer van spraak: gedigitaliseerde spraak en de synthetische spraaktechniek.

Verder staat in de toelichting dat in de functiegerichte omschrijving is opgenomen dat het hulpmiddel 'gerelateerd' moet zijn aan beperkingen in het spreken. Dit 'gerelateerd aan' heeft tot doel om algemeen gebruikelijke voorzieningen niet onder de te verzekeren prestatie te laten vallen. 'Gerelateerd aan' houdt in dat er een relatie moet zijn tussen specifieke functionaliteiten waarover een hulpmiddel beschikt en de functiestoornis. Bij algemeen gebruikelijke voorzieningen is de relatie tussen de stoornis en het hulpmiddel niet één op één aanwezig. Een voorbeeld hiervan is een computer of tablet. Dit hulpmiddel beschikt niet over specifieke functionaliteiten. De aanschaf van een computer of tablet is voor mensen zonder beperkingen dan ook een normale zaak. Specifieke software met spraakuitvoer kan daarentegen wel gerelateerd zijn aan beperkingen in het spreken en komt om die reden mogelijk voor vergoeding in aanmerking. Als een verzekerde kan volstaan met een algemeen gebruikelijke voorziening, is deze verzekerde redelijkerwijs *niet* aangewezen op een hulpmiddel op grond van de Rzv.

Beoordeling

De vraag die moet worden beantwoord is of verzekerde aanspraak heeft op de vergoeding van de kosten van de Vibe®.

Met zijn medisch adviseur heeft het Zorginstituut de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Het hulpmiddel

De Vibe® is volgens de productinformatie een nieuw (begin 2019 geïntroduceerd¹) lichtgewicht communicatiehulpmiddel met spraakuitvoer, met aan de voorzijde een 10 inch aanraakscherm en aan de achterzijde luidsprekerboxen en een meeleesscherm. De Vibe® is voorzien van Mind Express communicatiesoftware (geschikt voor zowel tekst- als symboolcommunicatie) en

¹ <https://rdgkompagne.nl/actief-en-oog-in-oog-communiceren-met-vibe>, www.jabbla.com/toestel/vibe

Datum

20 januari 2020

Onze referentie

2020002994

is geschikt voor gebruik van vocabulaires waaronder ALOHA.²

Zorginstituut Nederland
Zorg II

Is sprake van aangepaste hardware?

Een computer of tablet wordt, zoals in het juridisch kader aangegeven, gezien als algemeen gebruikelijk. Het is echter niet uitgesloten om een 'speciale' computer of tablet als niet algemeen gebruikelijk aan te merken.

Niet in geschil is de bijbehorende software, verweerder is bereid deze te vergoeden. De vraag is of de Vibe® moet worden beschouwd als aangepaste hardware, waarbij er sprake is van een relatie tussen de specifieke eigenschappen van de Vibe® en de functiebeperkingen van verzekerde zoals bedoeld in de regelgeving.

Als wordt gekeken naar de informatie van de leverancier en de ontwikkelaar, wordt de Vibe® gepresenteerd als een specifiek spraakhulpmiddel, maar wel in combinatie met bijbehorende software (Mind Express software en ALOHA vocabulaire).³

Datum

20 januari 2020

Onze referentie

2020002994

Het feit dat de software alleen kan draaien op de Vibe® is niet gelegen in noodzakelijk daarvoor aangepaste hardware maar in licenties. Dat is geen reden om te spreken van aangepaste hardware. Wel betreft het meeleesscherms een aanpassing die handig en gebruiksvriendelijk is, maar daarvan blijkt de toegevoegde waarde onvoldoende om te kunnen spreken van een noodzakelijke aanpassing aan de functiebeperkingen van de verzekerde als bedoeld in de regelgeving (compensatie van beperkingen in het spreken). Verder is het capacitieve aanraakscherms een type scherm wat tegenwoordig eveneens algemeen gebruikelijk is.

Het probleem in deze zaak is dat áls alleen deze software voldoet voor verzekerde, verzekerde (ouders van verzekerde) voor de aanschaf van adequate software zijn gebonden aan de aanschaf van de dure Vibe®. Het Zorginstituut heeft hierop geen antwoord, maar kan zijn mening dat de Vibe® geen aangepaste hardware betreft niet om die reden aanpassen. Het Zorginstituut merkt in dit verband nog wel het volgende ten overvloede op.

Mogelijkheid andere adequate oplossing?

Het staat naar de mening van het Zorginstituut niet vast dat verzekerde niet uitkomt met Proloquo2Go.

De logopedist noemt nadelen van Proloquo2Go ten opzichte van Mind Express/ ALOHA, waaronder dat het bij Proloquo2Go te veel tijd zou kosten de juiste grammatica toe te passen. Echter volgens de informatie over Proloquo2Go⁴ is de grammaticale ondersteuning naar de behoefte van de gebruiker in te stellen, ook voor gebruikers die nog niet in staat zijn om woordvormen te kiezen of gebruikers die een vereenvoudigde selectie nodig hebben. Daarnaast wordt aangegeven dat de gebruiker van Proloquo2Go niet alleen kan tikken en vasthouden (zoals de logopedist aangaf), maar ook kan kiezen voor dubbeltikken, en is de timing in te stellen met oog voor gebruikers met beperkingen in de fijne motoriek.

Uit de informatie van de logopedist is op te maken dat verzekerde zich communicatief snel ontwikkelt en de pragmatische opbouw van het PODD boek goed begrijpt. Hierdoor is het niet uitgesloten is dat hij zich ook het gebruik van andere hulpmiddelen (zoals speciale software op een tablet) binnen redelijke tijd

² <https://rdgkompagne.nl/communicatiehulpmiddelen/vocabulaires/aloha-voor-mind-express>

³ <https://rdgkompagne.nl/communicatiehulpmiddelen/dynamische-systemen/vibe/> en www.jabbla.com

⁴ Zie bijv. www.assistiveware.com/nl/innovaties/grammaticale-ondersteuning

eigen maakt. Daarentegen heeft een kant en klaar vocabulaire (zoals het gevraagde ALOHA) het voordeel dat deze direct gebruikt kan worden en niet met hulp van veel uren logopedie hoeft worden opgebouwd. Hoewel er tegenstrijdige opvattingen zijn over het al dan niet adequaat zijn van het door verweerder voorgesteld hulpmiddel, behoeft dit in het kader van een aanspraak op vergoeding niet verder te worden onderzocht omdat de Vibe® naar de mening van het Zorginstituut geen aangepaste hardware is, waarbij sprake is van een relatie tussen de specifieke eigenschappen van de Vibe® en de functiebeperkingen van verzekerde zoals bedoeld in de regelgeving.

Zorginstituut Nederland
Zorg II

Datum
20 januari 2020

Onze referentie
2020002994

Advies van het Zorginstituut

Gelet op al het voorgaande adviseert het Zorginstituut u om het verzoek af te wijzen.

Hoogachtend,

Hoofd afdeling Zorg